

Dosarul nr. 2ra-373/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Tricolici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ împotriva executorului judecătoresc Nicolae Pașa cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ, executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu și menținută hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 7 martie 2018, Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ a depus cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Nicolae Pașa, intervenient accesoriu CA „Asterra Grup” SA cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea din 29 ianuarie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost admisă parțial cererea lui de chemare în judecată depusă împotriva executorului judecătoresc Nicolae Pașa, intervenienți accesorii SA „Moldasig” și CA „Asterra Grup” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilegale ale executorului judecătoresc, fiind încasate de la executorul judecătoresc Nicolae Pașa în beneficiul lui suma de 5 297 de lei și 720 de euro, convertiți în lei moldovenești la data

executării hotărârii cu titlu de prejudicii materiale, suma de 5 000 de lei cu titlu despăgubiri morale și suma de 658,30 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia din 28 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de el, admise apelurile declarate de executorul judecătoresc Nicolae Pașa și CA „Asterra Grup” SA, casată integral hotărârea din 29 ianuarie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 1 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către avocatul Elena Organ în interesele lui, casată integral decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

A menționat că în legătură cu procesul enunțat, a suportat cheltuieli de judecată în sumă de 15 898 de lei, dintre care suma de 2 500 de lei pentru asistența juridică acordată de CA „Elena Organ”, suma de 13 000 de lei cu titlu de onorariu de succes din sumele adjudecate în cazul câștigului de cauză a clientului și suma de 398 de lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea cererii de recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 96 alin. (1) și 94 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la executorul judecătoresc Nicolae Pașa în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată în mărime de 15 898 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei, CA „Asterra Grup” SA, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu a depus o cerere cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, prin care a solicitat încasarea de la Oscar Vaisman în interesele CA „Asterra Grup” SA a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8 000 de lei.

În motivarea acesteia a menționat că în scopul întocmirii referinței, reprezentării și apărării intereselor CA „Asterra Grup” SA, a fost încheiat un contract de asistență juridică cu Biroul Asociați de Avocați „Lex Force” în persoana avocatului Aureliu Scorțescu, iar suma contractului de asistență juridică conform bonului de plată este de 8 000 de lei.

A precizat că onorariul stabilit include 18 % impozit pe venit, studierea cererii de chemare în judecată, întocmirea și depunerea referinței, participarea la examinarea cauzei și întocmirea susținerilor orale.

A considerat că cheltuielile pentru asistență juridică suportate de intervenientul accesoriu, de asemenea, urmează a fi restituite la solicitarea acestuia, or potrivit art. 68 CPC, intervenientul accesoriu are drepturile și obligațiile procedurale ale părții căreia i se alătură, cu excepția unor drepturi prevăzute expres.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la executorul judecătoresc Nicolae Pașa în beneficiul lui Oscar Vaisman cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat pentru examinarea cererii de recurs în mărime de 398 de lei și 142 de lei pentru alte cheltuieli de judecată suportate.

În restul sumei de 13 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de CA „Asterra Grup” SA cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Au fost încasate de la executorul judecătoresc Nicolae Pașa în beneficiul statului cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 150 de lei.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ, executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și CA „Asterra Grup” SA, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că prin decizia din 1 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, nu au fost compensate cheltuielile de judecată suportate de Oscar Vaisman în legătură cu depunerea cererii de recurs împotriva decizia din 28 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de faptul că Oscar Vaisman este partea care a câștigat procesul și având în vedere prevederile art. 94 alin. (1) CPC, prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia de a încasa din contul executorului judecătoresc Nicolae Pașa (partea care a pierdut procesul) în beneficiul lui Oscar Vaisman suma de 398 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru plata taxei de stat la depunerea recursului împotriva deciziei din 28 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, onorariul în mărime de 15 500 de lei achitat de către Oscar Vaisman în contul avocatului Elena Organ, este constituit din onorariul fix în mărime de 2 500 de lei și din onorariul de succes în mărime de 13 000 de lei, conform contractului de asistență juridică nr. 311 din 5 februarie 2015, însă, reieșind din caracterul necesar, real, rezonabil, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis cu privire la necesitatea admiterii parțiale a pretenției reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, prin încasarea din contul executorului judecătoresc Nicolae Pașa a sumei de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, sumă rezonabilă în raport cu factorii susmenționați.

Totodată, a fost reținut că cheltuielile de asistență juridică sub forma onorariului fix în mărime de 2 500 de lei sunt cheltuieli necesare – Oscar Vaisman, conform prevederilor art. 26 din Constituția Republicii Moldova, având dreptul la apărare, sunt realmente angajate - prin contractul de asistență juridică nr. 311 din 5 februarie 2015 și prin bonul de plată seria PL nr. 385665 din 5 martie 2018 și sunt rezonabile ca mărime.

Având în vedere prevederile art. 94 alin. (1) CPC și faptul că executorul judecătoresc Nicolae Pașa este partea care a pierdut procesul, prima instanță și instanța de apel au menționat că urmează a fi încasată din contul acestuia în beneficiul lui Oscar Vaisman suma de 142 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în legătură cu prezentul litigiu dedus judecării.

La 6 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac a declarat recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea admiterii pretențiilor înaintate de Oscar Vaisman și a deciziei instanței de apel, în partea respingerii apelului declarat de avocatul Sorin Corceac în interesele lui, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretențiilor și decizia instanței de apel în partea respingerii apelului declarat în numele lui, considerându-le în această parte ca fiind neîntemeiate din considerentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat/interpretat eronat în speță dispozițiile art. 94, 96 CPC și art. 63 alin. (5) din Legea cu privire la avocatură.

Cu referire la prevederile art. 94 alin. (1), 96 alin. (1) CPC și art. 63 alin. (5) din Legea cu privire la avocatură, a menționat că cheltuielile de judecată, inclusiv de asistență juridică, sunt compensate în cazul înaintării unei astfel de cereri instanței judecătorești și corespunderii cuantumului acestor cheltuieli criteriilor instituite de lege: suportarea reală a acestora, necesitatea suportării acestora și caracterul rezonabil al cheltuielilor respective.

A remarcat că la materialele cauzei nu au fost prezentate probe ce ar dovedi întinderea serviciilor prestate lui Oscar Vaisman, în contextul în care pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidențiază necesitatea prezentării listei detaliate a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Totodată, a indicat că atât potrivit normelor legale, cât și conform jurisprudenței naționale, cheltuielile care vor fi suportate de client după emiterea hotărârii instanței sau care au fost determinate de succesul obținut nu sunt pasibile de compensare din contul pârâților și, respectiv, nu sunt adjudecate de instanțe, deoarece aceste cheltuieli nu se atribuie la categoria cheltuielilor de asistență juridică prestată la examinarea cauzei, ci sunt determinate în dependență de rezultatul obținut, astfel încât suportarea acestora are loc doar în acest caz și, astfel, nu constituie cheltuieli de asistență juridică prestate în legătură cu examinarea cauzei.

La fel, taxele de stat aferente acțiunilor procedurale exercitate în alte instanțe urmează a fi adjudecate de către instanțele respective și nu într-un proces distinct.

La 11 ianuarie 2021, Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ a declarat recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea unei decizii noi de modificare a hotărârii primei instanțe și încasarea sumei de 13 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu concluzia instanței de apel, precum și a primei instanțe privind respingerea cererii în vederea încasării onorariului de succes, considerând că instanțele de judecată incorect au tălmăcit și aplicat norma legală.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat prevederile art. 15 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la statutul judecătorului și nu au aplicat uniform prevederile art. 996, 992, 993, 1476 Cod civil, art. 52 alin (1) și (8), 60, 63 din Legea cu privire la avocatură, precum și Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobate prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012 a Consiliului Uniunii Avocaților.

A precizat că potrivit pct. 3.2 lit. b) din contractul nr. 311 din 5 februarie 2015, în cazul câștigului de cauză clientul va achita avocatului un onorariu de succes.

Luând în considerare că din actele prezentate instanței se denotă cert faptul că dânsul a avut câștig de cauză și că cheltuielile au fost real suportate în legătură cu procesul dat, instanțele de judecată urmau să admită în întregime cerințele lui vizând cheltuielile de judecată.

Prin urmare, a considerat neîntemeiată argumentarea primei instanțe și a instanței de apel cu privire la respingerea pretenției de încasare a sumei de 13 000 de lei, fiind incorect aplicată legea.

A mai notat că la noțiunea de cheltuieli pentru asistența juridică legislatorul nu a stabilit care cheltuieli urmează a fi considerate opționale și care obligatorii.

Așadar, dânsul a beneficiat de asistență juridică în cadrul examinării cauzei, aceste cheltuieli le-a suportat nu benevol, dar din cauza că drepturile lui au fost lezate de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa, fiind nevoit să se apere împotriva acestor ilegalități, angajându-și în acest sens un avocat, pentru serviciile căruia urma să achite onorariul avocatului.

La 1 februarie 2021, în adresa lui Oscar Vaisman, executorului judecătoresc Nicolae Pașa și CA „Asterra Grup” SA au fost expediate copia cererii de recurs depusă de executorul judecătoresc Nicolae Pașa și copia cererii de recurs depusă de Oscar Vaisman, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 12 vol. II), fiind recepționată de către executorul judecătoresc Nicolae Pașa la 10 februarie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 13 vol. II), iar corespondența expediată în adresa lui Oscar Vaisman a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 14-15 vol. II) și cea expediată în adresa CA „Asterra Grup” SA - cu mențiunea „plecat” (f. d. 16-17 vol. II)

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 4 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 195 vol. I), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 6 ianuarie 2021 și respectiv, la 11 ianuarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și Oscar Vaisman, reprezentat de avocatul Elena Organ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic